

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoP/82/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6321200882
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Dubcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:6321200882.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Dubcovej a členov senátu Mgr. Zuzany Štolcovej, JUDr. Jána Burika, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti K., V., nar. XX.XX.XXXX, B., nar. XX.XX.XXXX, B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, deti rodičov - matky V. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom S. XXX/XXX, XXX XX V. a otca - Q. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom W. XXX/XX, XXX XX V., v konaní o návrhu matky na zákaz styku otca s maloletými deťmi a o návrhu otca na úpravu jeho styku s maloletými deťmi, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno č.k. BR-9P/31/2021-202 zo dňa 10.08.2023 vo výroku II. v spojení so závislými výrokmi, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno č.k. BR-9P/31/2021-202 zo dňa 10.08.2023 v napadnutom výroku II., ktorým bol otcovi Q. K., nar. XX.XX.XXXX zakázaný styk s maloletými deťmi K., V., nar. XX.XX.XXXX, B., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. XX.XX.XXXX v spojení so závislými výrokmi III., IV., V., p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom podľa výroku I. návrh otca na úpravu styku otca s maloletými deťmi zamietol.

Podľa výroku II. otcovi Q. K., nar. XX.XX.XXXX zakázal styk s maloletými deťmi K., V., nar. XX.XX.XXXX, B., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. XX.XX.XXXX.

Výrokom III. zmenil rozsudok Okresného súdu Brezno č.k. 8P/162/2019-266 zo dňa 21.07.2020 vo výroku I. v časti týkajúcej sa úpravy styku otca s maloletými deťmi.

Výrokom IV. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Výrokmi V., VI. otcovi ako aj matke maloletých detí uložil povinnosť nahradiť Slovenskej republike trovy konania štátu každému v sume 273,80 Eur na účet Okresného súdu Banská Bystrica v lehote 90 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

2. V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd uviedol, že pôvodným návrhom doručeným okresnému súdu dňa 19.04.2021 sa matka maloletých detí domáhala úpravy styku otca s maloletými deťmi, avšak v priebehu konania na pojednávaní dňa 20.06.2023 navrhla zákaz styku otca s maloletými deťmi.

3. V odseku 2. odôvodnenia napadnutého rozsudku okresný súd poukázal na návrh matky maloletých detí, v odseku 3. odôvodnenia napadnutého rozsudku na nariadené pojednávanie a vykonané dokazovanie a zistil, že maloleté deti pochádzajú z manželstva rodičov, ktoré bolo rozsudkom Okresného

súdu Brezno č.k. 8P/162/2019-146 zo dňa 06.02.2020 rozvedené a na čas po rozvode okresný súd upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom tak, že všetky tri maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky s účinnosťou od právoplatnosti výroku o rozvode a zaviazal otca maloletých detí prispievať na výživu maloletého V. 90,- Eur mesačne, maloletej B. 80,- Eur mesačne a maloletej B. 70,- Eur mesačne, vždy do 15. dňa každého mesiaca dopredu k rukám matky maloletých detí. Okresný súd styk otca s maloletými deťmi ponechal na dohodu rodičov. Rozsudok okresného súdu nadobudol právoplatnosť dňa 11.03.2020 vo výroku o rozvode manželstva a dňa 02.07.2020 vo výrokoch o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky aj o povinnosti otca prispievať na ne stanoveným výživným. Na základe odvolania manžela navrhovateľky - otca maloletých detí proti úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č.k. 15CoP/18/2020-245 zo dňa 17.06.2020 potvrdil výrok okresného súdu o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, aj o povinnosti otca prispievať na ne stanoveným výživným. Krajský súd zrušil výrok týkajúci sa styku otca s maloletými deťmi a vec v tejto časti vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Následne okresný súd rozsudkom č.k. 8P/162/2019-266 zo dňa 21.07.2020 o styku otca s maloletými deťmi rozhodol tak, že styk otca s maloletými deťmi ponechal na dohodu rodičov a zároveň obidvom rodičom maloletých detí uložil výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa poradenstvu u psychológa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 14.08.2020.

4. Okresný súd v odseku 5. odôvodnenia napadnutého rozsudku poukázal na Správu kolízneho opatrovníka zo dňa 24.05.2021, v odsekoch 6., 7., 8. odôvodnenia napadnutého rozsudku na výsluch matky maloletých detí, otca a kolízneho opatrovníka na pojednávaní konanom pred okresným súdom dňa 29.03.2022.

5. V odseku 9. odôvodnenia napadnutého rozsudku bolo poukazané na Správu kolízneho opatrovníka zo dňa 20.04.2022, ktorý vykonal dňa 19.04.2022 opakované sociálne zisťovanie v rodine za účelom zistenia názoru maloletých detí na uskutočňovanie styku s otcom a sledovania aktuálnej situácie v rodine. Sociálne zisťovanie bolo vykonané bez ohlásenia vopred v domácnosti otca aj v domácnosti matky. V bytových pomeroch na strane matky nedošlo k žiadnym zmenám, keďže matka s maloletými deťmi býva na adrese S. XXX/XXX, XXX XX V., v dome svojich rodičov v samostatnej bytovej jednotke. Boli vykonané rozhovory s maloletými bez prítomnosti matky. Maloletý V. uviedol, že s otcom nemá dobrý vzťah, má z neho strach, lebo na vlastné oči videl, ako bil jeho mamu a on bosý utekal k susedom, aby svoju mamu zachránil. Otca sa bojí a neznáša jeho neslušné a agresívne vyjadrovania. Maloletá B. uviedla, že k otcovi nechodí rada, lebo jej je smutno za mamou a keď plače za mamou, tak otec na ňu kričí. Otec sa s nimi nehra, len leží na gauči, spí a oni sa musia hrať sami. Maloletá B. uviedla, že sa chce stretávať s otcom, rada k nemu chodí, ale keď plače za mamou, tak ju otec nepočúva a neodvezie ju domov. Plakala aj naposledy, ale otec ju nepustil k mame.

6. V odsekoch 10., 11., 12. odôvodnenia napadnutého rozsudku okresný súd poukázal na vyjadrenie matky maloletých detí, otca a kolízneho opatrovníka na pojednávaní konanom dňa 28.04.2022.

7. Uznesením okresného súdu č.k. 9P/31/2021-99 zo dňa 23.05.2022 bolo nariadené vo veci znaleckého dokazovanie, ustanovený znalec z odboru psychológie, odvetvia klinickej psychológie detí a klinickej psychológie dospelých W.. V. S..

8. Okresný súd v odseku 14. odôvodnenia napadnutého rozsudku poukázal na závery Znaleckého posudku č. 1/2023 zo dňa 06.01.2023 ako aj odpovede znalkyne na uložené otázky zo strany okresného súdu. Zo znaleckého posudku vyplynulo, že otec má dehonestujúci postoj k žene, čo môže pôsobiť negatívne na deti, emočne ich destabilizovať a sťažovať: výchovné pôsobenie matky. Na otázku súdu, či sa môže otec maloletých detí stýkať s nimi bez ich psychickej ujmy, resp. aký má alebo môže mať úprava styku vplyv na psychiku maloletých detí, znalkyňa uviedla, že otec detí je pre výchovu detí nestabilný a rizikový pre partnerský vzťah, a to hlavne z dôvodu problémov s kontrolou, neusporiadanosť pravidiel a impulzivitu. Nie je možné predikovať formu správania otca, pretože v bežných situáciách môže záťaž dobre zvládať, ale v komplexných a významných udalostiach môže mať problémy v prispôbení správania. Poruchy adaptívneho správania môžu byť spojené s direktívnosťou, agresivitou. O deti ale prejavuje kladný záujem. Podľa výsledkov psychologického vyšetrenia otec detí je schopný vytvárať blízke emočné vzťahy, ale je riziko neovládania svojho správania, najmä pri prejavoch odporu u detí. Ideálne by bolo, keby otec kontaktoval deti v podmienkach prostredia, kedy je nastavená aj vonkajšia kontrola okolím, napr. rodinní blízki, sociálni pracovníci, a pod.. Znalkyňa prízvukovala, že rozsah

kontakto podľa návrhu otca v súčasnosti sa dá realizovať iba s maloletou B., nie s maloletou B. a V.. Uviedla odporúčanie realizovať vzťah otca s deťmi v podmienkach vonkajšej kontroly. Na otázku, či je prípadne vhodné s prihliadnutím na záujem maloletých detí zakázať styk otca s maloletými deťmi alebo s niektorým z nich, znalkyňa uviedla, že deti by mali byť pod dohľadom sociálnych pracovníčok v budúcom období a v prípade problémov kontaktu otca s deťmi je možné kontakt otca následne obmedziť.

9. V odseku 15. odôvodnenia napadnutého rozsudku okresný súd poukázal na Správu kolízneho opatrovníka zo dňa 14.06.2023, ktorá nasledovala po dátume vypracovaného znaleckého posudku. Na základe požiadavky matky maloletých detí bolo vykonané prešetrenie pomerov, a to nevhodného správania maloletých detí po styku s otcom. Bol vykonaný rozhovor s maloletými deťmi bez prítomnosti matky. Maloletá B. v rozhovore uviedla, že ku otcovi nechce chodiť, lebo otec sa správa hnusne, niekedy sa vyzlieka aj so svojou frajerkou. Ona sa pozerala, ako sa bozkávali a nevie, čo to spolu robili na posteli. Uviedla, že otec má rád asi len B., lebo zo škôlky vyzdvihne len B. a ju nechá tam, aby po ňu prišla mama alebo starká. To, čo robí otec so svojou frajerkou, ukazovala doma mame a starkej. Maloletý V. v rozhovore okrem iného uviedol, že sa s otcom nestretáva vôbec a ani sa nechce stretávať. Maloletá B. v rozhovore uviedla, že otec sa pred nimi vyzlieka a ukazuje im holý zadok. Otec je aj opitý, vyzlieka sa nielen on, ale povyzlieka aj svoju frajerku. Uviedla, že pri otcovi nie je vždy dobre aj preto, lebo otec ju nenatiera a potom ju všetko svrbi a štípe. Kolízny opatrovník v správe poukázal na rodičovský konflikt. Otec u maloletej B. nerešpektuje jej zdravotný stav a nezabezpečuje jej ošetrovanie ekzému. Otec venuje pozornosť a prejavuje pozitívne emócie len k maloletej B., čo negatívne vplyva na maloletú B.. V oblasti vzťahov je istá miera ohrozenia maloletých detí, ktorá vyplýva z nedostatočne venovanej pozornosti otca k ich prežívaniu. Maloleté deti majú pozitívny vzťah k matke, k jej príbuzným. Súrodenecké vzťahy možno hodnotiť ako dobré. Kolízny opatrovník v správe poukázal na rodine poskytnutú odbornú pomoc na prispôbenie sa novej situácii v prirodzenom prostredí prostredníctvom akreditovaného subjektu H., o.z.. Zo správy Materskej školy V. vyplynulo, že po príchode detí od otca majú maloleté deti negatívne vyjadrenia. Kolízny opatrovník poukázal na to, že maloleté deti sú vystavované nevhodnému správaniu svojho otca, ktoré negatívne vplyva na ich zdravý, všestranný vývin. Ohrozenie bolo identifikované v oblasti morálneho vývinu. Otec sa pred maloletými deťmi obnažuje aj so svojou partnerkou a maloleté deti sú svedkami jeho sexuálneho života. Otec maloletých detí je užívateľom alkoholu a omamných látok, z ktorého dôvodu mu bol zadržaný vodičský preukaz. Za dôležité osoby maloleté deti označili matku a starú matku zo strany matky. V oblasti emocionálneho vývinu bola identifikovaná istá miera ohrozenia maloletých detí, ktoré majú nedostatočne napĺňané emocionálne potreby zo strany otca. V oblasti komunikácie bolo identifikované ohrozenie. Komunikácia medzi rodičmi je na nízkej úrovni. Otec je stále v odpore, nedokáže pristúpiť na kompromis a nerešpektuje potreby a záujem maloletých detí. Kolízny opatrovník mal za to, že správanie otca má negatívny vplyv na zdravý všestranný vývin maloletých detí, styk maloletých detí nie je v záujme maloletých detí. Styk otca s maloletými deťmi prebieha v podmienkach vonkajšej kontroly, a to v domácnosti, kde žijú príbuzní otca maloletých detí. Vonkajšiu kontrolu v mieste bydliska otca nie je možné dosiahnuť vzhľadom na správanie sa otca a nerešpektovanie potrieb maloletých detí. Kolízny opatrovník navrhol, aby súd otcovi styk s maloletými deťmi zakázal.

10. V odsekoch 16., 17., 18. odôvodnenia napadnutého rozsudku okresný súd poukázal na vyjadrenie matky, otca a kolízneho opatrovníka maloletých detí na pojednávaní konanom dňa 20.06.2023.

11. V odseku 19. odôvodnenia napadnutého rozsudku bola vyjadrená ďalšia Správa kolízneho opatrovníka zo dňa 07.08.2023, ktorá sa týkala aktuálnej situácie v rodine maloletých detí. Z rozhovoru s matkou maloletých detí vyplynulo, že od posledného pojednávania, ktoré bolo konané dňa 20.06.2023, otec prejavil záujem o maloleté deti len jedenkrát, a to telefonicky. Nedomáhal sa osobného kontaktu s maloletými deťmi. Rodine je poskytovaná odborná pomoc prostredníctvom subjektu H., o.z.. Kolízny opatrovník vykonal rozhovor s maloletými deťmi. Maloletý V. uviedol, že správanie jeho sestier je v poriadku, k otcovi nechcú chodiť a je to tak lepšie, lebo keď sa vrátili od neho, tak sa správali ako divé. Kričali, plakali a hovorili o tom, že keď chceli ísť domov, tak im otec nadával. B. už neukazuje tie nechutné veci, ako predtým. Maloletá B. uviedla, že k otcovi nechodí a ani tam nechce ísť, lebo keď boli spolu, tak do nej stále kričal, rozprával na mamu škaredo a vymýšľal si, že je chudera a nič im nedá. Keď sa rozplakala, tak ju vyhodil za dvere. Nechce s otcom telefonovať, lebo si rozpráva po svojom a neverí tomu, že ona nechce ísť k nemu. Povie jej, že pôjde a basta. Maloletá B. v rozhovore uviedla, že rada kreslí, maľuje, bicykluje sa, k otcovi nechce chodiť, lebo jej tam nebolo dobre. Otec na nich kričal a niekedy ich aj zbil. Keď plakali za mamou, tak ich poslal za dvere. Kolízny opatrovník uviedol,

že v starostlivosti matky o maloleté deti neboli zistené žiadne nedostatky, maloleté deti sú otvorené, komunikatívne, správanie maloletých detí je stabilizované, nie sú prítomné prejavy neprimeraného správania.

12. V odsekoch 20., 21. odôvodnenia napadnutého rozsudku okresný súd poukázal na správu subjektu H., o.z., podľa ktorej otec opakovane deklaruje záujem o stretnutie s deťmi a na súde sa chce brániť proti obvineniam privolaním svedkov. Išlo o priebežnú správu za obdobie mesiaca jún, júl 2023. Okresný súd zistil, že posledné stretnutie otca s deťmi sa realizovalo 5.-7.5.2023.

13. Okresný súd v odseku 22. odôvodnenia napadnutého rozsudku poukázal na výpoveď svedka V. T. K., ktorý je otcom otca maloletých detí. V odsekoch 23., 24., 25., 26., 27. okresný súd uviedol vyjadrenia matky, otca, jeho pôvodného právneho zástupcu, kolízneho opatrovníka na pojednávaní konanom dňa 10.8.2023.

14. Z rozsudku Okresného súdu Brezno č.k. 3T/8/2023-115 zo dňa 13.04.2023, právoplatného dňa 22.04.2023, okresný súd zistil, že otec maloletých detí bol uznaný za vinného z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona. Z rozsudku Okresného súdu Brezno č.k. 4T/15/2019-314 zo dňa 16.10.2019, právoplatného 01.11.2019, okresný súd zistil, že otec maloletých detí bol uznaný za vinného zo zločinu obmedzovania osobnej slobody a z prečinu nebezpečného vyhrážania. Z trestného rozkazu Okresného súdu Brezno sp.zn. 4T/40/2021 zo dňa 20.04.2021, právoplatného dňa 20.09.2021, okresný súd zistil, že otec maloletých detí bol uznaný za vinného z pokračovacieho prečinu nebezpečného vyhrážania. Obidve rozhodnutia sa týkali prečinu nebezpečného vyhrážania voči matke maloletých detí. Zločinu obmedzovania osobnej slobody sa otec maloletých detí dopustil voči matke maloletých detí.

15. Okresný súd poukázal na ust. § 25 ods. 3, § 26, Čl. 5 Zákona o rodine, ust. § 121 CMP, § 217 ods. 1 veta prvá CSP a za aplikácie aj Článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa rozhodol tak, ako vyjadril vo výrokových častiach rozsudku.

16. Okresný súd zdôraznil záujem maloletého dieťaťa, ktorý treba hodnotiť v najširšom slova zmysle, t.j. aby dieťa vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerance a harmónie a aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania, rozumových a fyzických schopností, smerovala k duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva vyjadrené v Dohovore o právach dieťaťa ako aj v iných právnych predpisoch.

17. Okresný súd uviedol, že ak by styk s rodičom negatívne vplýval na záujmy dieťaťa alebo by tu existovala odôvodnená obava z tohto negatívneho vplyvu, tak po tomto zistení súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo ho aj zakáže. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že aj keď záujmy detí a rodičov majú byť v rovnováhe, zvrchovaný je záujem dieťaťa. Kontakt rodičov s maloletými deťmi je významným činiteľom, ktorý ovplyvňuje zdravý vývoj dieťaťa, avšak len za predpokladu, že rodič svojou osobnosťou, prirodzenou autoritou je schopný pomáhať maloletému a nezastupiteľným spôsobom sa podieľať na jeho postupne sa vyvíjajúcej životnej orientácii.

18. Okresný súd pri rozhodovaní o zákaze styku otca s maloletými deťmi prihliadol na záujem maloletých detí, ktorý je prvoradý. Okresný súd uviedol, že pre zdravý duševný vývoj maloletých detí je dôležité, aby sa deti kontaktovali so svojim otcom, zachovali si k nemu pozitívny postoj, avšak záujem maloletých detí spočíva aj v tom, aby styk otca s maloletými deťmi bol pre deti čo najmenej traumatizujúci. Uviedol, že zákaz styku otca s maloletými deťmi je vážnym zásahom do výkonu rodičovských práv a povinností. V tomto prípade však okresný súd zistil, že pri styku otca s maloletými deťmi existuje riziko potenciálnej ujmy na psychickom zdraví maloletých detí. Z dôkazov vykonaných pred okresným súdom, najmä zo správ kolízneho opatrovníka, zo šetrenia pomerov, vykonaných pohovorov s maloletými deťmi v priebehu konania a ako aj zo záverov znaleckého dokazovania vyplynulo, že správanie otca má negatívny vplyv na zdravý, všestranný vývin maloletých detí, pričom ohrozenie je najmä v oblasti morálneho vývinu. Ak aj otec maloletých detí popieral pravdivosť tvrdení matky maloletých detí a tiež vyjadrenia maloletých detí ohľadne jeho správania, okresný súd mal za to, že takéto závažné skutočnosti si všetky maloleté deti nemohli vymyslieť, pričom maloletý V. je už vo veku, kedy si vie povedať vlastný názor na dané skutočnosti. Z poslednej Správy kolízneho opatrovníka zo dňa 07.08.2023 mal okresný súd za preukázané, že v súčasnosti sa maloleté deti s otcom nestretávajú, pretože styk s otcom všetky maloleté

deti odmietajú. Maloletý V. odmieta osobný kontakt s otcom z dôvodu, že vzťah medzi otcom a maloletým V. je dlhodobo vážne narušený, otec k maloletému V. neprejavuje pozitívne emócie, opakovane ho ponižuje a nevhodne sa pred maloletým dieťaťom správa. Maloletá B. a B. aktuálne odmietajú osobný kontakt s otcom z dôvodu, že nerešpektoval potreby a záujem maloletých detí a vulgárne sa pred nimi vyjadroval na adresu matky maloletých detí.

19. Okresný súd poukázal na vykonané znalecké dokazovanie, keď znalkyňa v odpovedi na otázku č. 1 uviedla, že testové vyšetrenie odhalilo, že otec má dehonestujúci postoj k žene, čo môže pôsobiť negatívne na deti, emočne ich destabilizovať a sťažovať výchovné pôsobenie matky. Zo znaleckého dokazovania vyplynulo, že otec detí je pre výchovu detí nestabilný, rizikový pre partnerský vzťah, a to hlavne z dôvodu problémov s kontrolou, neusporiadanosť pravidiel a impulzivita, nie je možné predikovať formu správania otca a existuje riziko neovládania správania otca, najmä pri prejavoch odporu detí. Okresný súd musel prihliadnuť aj na to, že otec maloletých detí je užívateľom alkoholu, (vyjadrenie znalkyne v znaleckom posudku v odpovedi na otázku č. 3), užívateľom omamných látok (právoplatné rozhodnutie Okresného súdu Brezno č.k. 3T/8/2023-115 zo dňa 13.04.2023). Aktuálne otec maloletých detí vykonáva trest domáceho väzenia. Okresný súd nemohol opomenúť ani to, že už v rámci rozvodového konania rodičov maloletých detí Krajský súd v Banskej Bystrici vo svojom rozsudku č.k. 15CoP/18/2020-245 zo dňa 17.06.2022 v odseku 22. odôvodnenia uviedol, že „v prípade realizácie styku otca s deťmi dochádza k sporom, otec je arogantný, agresívny, vulgárny a pokiaľ si to otec neuvedomí, môže to mať ten dôsledok, že z hľadiska zdravého vývoja detí mu môže byť obmedzený styk s deťmi, pretože určite nikto nechce, aby deti preberali otcov slovník a spôsob chovania“. Z poslednej Správy kolízneho opatrovníka zo dňa 07.08.2023 vyplynulo, že v súčasnosti maloleté deti nie sú v kontakte s otcom, ich správanie je stabilizované, u detí nie sú prítomné prejavy neprimeraného správania, z čoho je zrejmé, že to, že sa maloleté deti aktívne nestretávajú s otcom, má pozitívny vplyv na ich prežívanie. Okresný súd mal za to, že styk otca s maloletými deťmi by nebol toho času prínosom pre maloleté deti vo vzťahu k ich nerušenému emocionálnemu a psychosociálnemu vývoju. Po zohľadnení všetkých skutočností okresný súd zakázal styk otca s maloletými deťmi s prihliadnutím na zvrchovaný záujem maloletých detí, ktorý v danej veci prevážil záujem otca. Zákaz styku otca s maloletými deťmi je opatrením časovo obmedzeným, aj keď zákon jeho účinnosť výslovne ustanovením nejakej lehoty neobmedzuje. Orgány sociálno-právnej ochrany a súdy, každý vo svojej pôsobnosti preto musí aktívne skúmať, či dôvody tohto opatrenia trvajú, inými slovami, či sa toto opatrenie postupom času a zmenou okolností nestalo neprimeraným a v budúcnosti po zmene pomerov nie je vylúčené, že dôjde k zrušeniu zákazu styku otca s maloletými deťmi. Podľa § 121 CMP má rodič právo kedykoľvek podať návrh na začatie nového konania o úprave styku so svojimi deťmi, ak sa zmenia pomery.

20. Okresný súd z opatrnosti zamietol aj návrh otca na úpravu jeho styku s maloletými deťmi, hoci na poslednom pojednávaní konanom dňa 10.08.2023 otec maloletých detí prostredníctvom svojho pôvodného právneho zástupcu navrhol jeho styk s maloletými deťmi nateraz neupravovať a ponechať ho tak, ako doteraz, t.j. ponechať ho na dohodu rodičov. Okresný súd sa nestotožnil s argumentáciou pôvodného právneho zástupcu otca maloletých detí, aby styk otca s deťmi bol ponechaný na dohodu rodičov, pretože podľa vykonaného dokazovania bolo zrejmé, že otec sa s matkou detí nedokáže dohodnúť, nie je schopný komunikovať na slušnej úrovni, čo vyplynulo aj z právoplatného odsúdenia otca trestným rozkazom Okresného súdu Brezno sp.zn. 4T/40/2021 zo dňa 20.09.2021 za spáchanie pokračovacieho prečinu nebezpečného vyhrážania, ktorého sa mal dopustiť voči matke maloletých detí. Z dokazovania vyplynulo, že otec detí je egocentrický, nie je empatický voči deťom, jeho správanie má negatívny vplyv na zdravý vývin detí, preto styk otca s maloletými deťmi by toho času nebol prínosom pre maloleté deti vo vzťahu k ich nerušenému emocionálnemu a psycho-sociálnemu vývoju.

21. Okresný súd súčasne zmenil rozsudok Okresného súdu Brezno č.k. 8P/162/2019-266 zo dňa 21.07.2020 vo výroku I., v zmysle ktorého bol styk otca s maloletými deťmi ponechaný na dohodu rodičov.

22. Pri rozhodovaní o trovách súdneho konania aplikoval ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

23. Pri rozhodovaní o trovách štátu okresný súd aplikoval ust. § 57 CMP, § 232 ods. 3 CSP. Uznesením okresného súdu č.k. 9P/31/2021-99 zo dňa 23.05.2022 bolo nariadené znalecké dokazovanie. Znalkyni bolo vyplatené znalečné vo výške 547,60 Eur, ktoré bolo priznané uznesením okresného súdu č.k. 9P/31/2021-148 zo dňa 20.02.2023. Znalečné bolo vyplatené z rozpočtových prostriedkov štátu. Ani

jeden z rodičov nezložil preddavok na trovy dokazovania. Štátu vznikli trovy celkovo vo výške 547,60 Eur. Znalecké dokazovanie bolo nariadené v záujme maloletých detí, pretože rodičia sa na úprave styku nevedeli dohodnúť. Okresný súd preto zaviazal oboch rodičov v polovici na náhradu štátom preddavkovaných trov, a to každého v sume po 273,80 Eur, ktoré je každý rodič povinný uhradiť v lehote 90 dní od právoplatnosti rozsudku.

24. Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote podal odvolanie otec maloletých detí prostredníctvom pôvodného právneho zástupcu, a to vo výroku II., ktorým bol zakázaný styk otca s maloletými deťmi. V odvolaní bolo namietané, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci ako aj, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a samotné rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Okresný súd v podstate svoje závery odôvodnil v odseku 43. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Len všeobecne okresný súd konštatoval existenciu rizika potenciálnej ujmy na psychickom zdraví detí z dôkazov obsiahnutých v spise, a to najmä zo správ kolízneho opatrovníka. Závery prijaté okresným súdom však nevyplývajú zo záverov znaleckého dokazovania. Skutočnosť, že sa maloleté deti v súčasnosti s otcom nestretávajú, neznamená, že by mal byť styk otca výslovne zakázaný. Odôvodnenie napadnutého rozsudku podľa odvolania nemá oporu v dokazovaní. Nebolo riadne a bezpečne preukázané, že úplný zákaz styku otca s maloletými deťmi je potrebný. Zákaz styku otca s maloletými deťmi nastupuje až v tom prípade, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom. Okresný súd nezdôvodnil, či boli splnené zákonné podmienky zákazu, resp. nezdôvodnil, či nepostačovalo „len“ obmedzenie styku maloletého dieťaťa s rodičom, pretože až potom je možné pristúpiť k zákazu. Úplný zákaz styku rodiča s maloletým dieťaťom môže byť odôvodnený len vážnymi okolnosťami na strane dieťaťa, a to najmä podľa znaleckých posudkov psychológov, prípadne psychiatrov, pričom v tomto konaní znalecký posudok a jeho závery takéto obmedzenie, resp. zákaz styku neobsahujú. Navrhol rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku II. zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, prípadne zmeniť tak, že bude vypustený z výrokovej časti rozsudku okresného súdu.

25. Odvolanie otca maloletých detí podané prostredníctvom pôvodne zvoleného právneho zástupcu bolo okresným súdom doručené na vyjadrenie matke maloletých detí, kolíznemu opatrovníkovi s možnosťou vyjadrenia sa k nemu v lehote 10 dní. Matka maloletých detí sa nevyjadрила. Kolízny opatrovník v podaní zo dňa 20.09.2023 uviedol, že rozsudok okresného súdu, ktorým bol zakázaný styk otca s maloletými deťmi, je v najlepšom záujme maloletých detí, ak zisťovaním v rodine, rozhovormi s maloletými deťmi, dokazovaním, záverov znaleckého dokazovania existuje odôvodnená obava z negatívneho vplyvu styku otca s maloletými deťmi na ich zdravý vývin. Kolízny opatrovník navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť.

26. Okresný súd vyjadrenie kolízneho opatrovníka doručil matke maloletých detí a pôvodnému právnomu zástupcovi otca maloletých detí, ktorý hoci ukončil právne zastúpenie, uviedol, že zaslal výzvu okresného súdu na vyjadrenie sa v odvolacom konaní spolu s prílohou a vyjadrením kolízneho opatrovníka otcovi (č.l. 252 spisu). Ďalšie vyjadrenia nenasledovali.

27. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec za aplikácie § 65, § 66, § 67 CMP na základe odvolania podaného v zákonnej odvolacej lehote otcom maloletých detí ako osobou oprávnenou a postupom bez nariadenia pojednávania za aplikácie ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario, keď nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval si to ani dôležitý verejný záujem, rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku II. v spojení so závislými výrokmi III., IV., V. potvrdil ako vecne správne rozhodnutie podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

28. K procesnému postupu krajského súdu, ktorý prejednal odvolanie otca maloletých detí bez nariadenia pojednávania sa poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 13CoP/82/2023-256 zo dňa 6.11.2023, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Žiline v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením, v zmysle vyššie uvedeného uznesenia krajského súdu dňa 14.11.2023 a na webovej stránke Krajského súdu v Žiline, na základe čoho boli splnené podmienky k verejnému vyhláseniu rozsudku krajským súdom.

29. Otec maloletých detí v podanom odvolaní prostredníctvom pôvodného právneho zástupcu, a to v podaní zo dňa 11.09.2023 namietal výrok II. rozsudku okresného súdu, ak zo znaleckého posudku

nevyplýva záver, že by tu bola existencia ujmy na psychickom zdraví detí v prípade styku otca s maloletými deťmi. Podľa otca maloletých detí malo byť bezpečne preukázané, že úplný zákaz styku otca s maloletými deťmi je potrebný. Ďalej v odvolaní bolo namietané, že okresný súd nezdôvodnil, či boli splnené podmienky zákazu a či nepostačovalo „len“ obmedzenie styku maloletých s druhým rodičom, a to s otcom.

30. Krajský súd primárne uvádza, že sa stotožňuje so závermi okresného súdu za aplikácie ust. § 387 ods. 2 CSP. Výsledky vykonaného dokazovania dali základ pre výrok II. rozsudku okresného súdu, ktorým sa otcovi zakázal styk s maloletými deťmi. Krajský súd za aplikácie ust. § 387 ods. 2 CSP v podrobnostiach odkazuje na závery rozsudku okresného súdu, z ktorého dôvodu nebolo potrebné a ani žiaduce, aby v odôvodnení rozsudku krajského súdu boli zopakované tie skutkové zistenia a právne závery, ktoré už vyjadril v odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd a s ktorými sa krajský súd stotožňuje, čo vyplýva aj z toho, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom predstavuje z hľadiska predmetu konania jeden celok.

31. Krajský súd preskúmal aj postup okresného súdu, ktorý predchádzal napadnutému rozsudku. Rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 8P/162/2019-146 zo dňa 06.02.2020 bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené a na čas po rozvoде boli všetky tri maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého V. 90,- Eur mesačne, maloletej B. 80,- Eur mesačne a maloletej B. 70,- Eur mesačne vždy do 15. dňa každého mesiaca dopredu k rukám matky maloletých detí. Pôvodne okresný súd styk otca s maloletými deťmi ponechal na dohodu rodičov, avšak Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č.k. 5CoP/18/2020-245 zo dňa 17. júna 2020 na základe odvolania otca maloletých detí zrušil výrok týkajúci sa styku otca s maloletými deťmi a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie. Okresný súd následne rozsudkom č.k. 8P/162/2019-266 zo dňa 21.07.2020 ponechal styk otca s maloletými deťmi na dohodu rodičov a súčasne obidvom rodičom maloletých detí uložil výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa poradenstvu u psychológa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno. Tento rozsudok okresného súdu nadobudol právoplatnosť dňa 14.08.2020. Práve z dôvodu, že styk otca s maloletými deťmi okresný súd ponechal na dohodu rodičov, ktorá podľa podaného návrhu matky na zmenu úpravy styku otca s maloletými deťmi nebola možná, okresný súd o takto podanom návrhu konal. V priebehu konania matka maloletých detí na pojednávaní pred okresným súdom dňa 20.06.2023 žiadala zmenu návrhu v tom, že už netrvala na úprave styku otca s maloletými deťmi, ale žiadala, aby bol styk otca s maloletými deťmi zakázaný. Na tomto pojednávaní bol osobne prítomný aj otec maloletých detí, kolízny opatrovník.

32. Krajský súd v postupe okresného súdu nezistil žiadnu vadu konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávnosť rozhodnutia okresného súdu.

33. Podľa ust. § 25 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

34. Okresný súd aplikoval vyššie citované zákonné ustanovenie a dostatočným spôsobom odôvodnil, na základe akých zistení mal za to, že je v záujme maloletých detí zakázať styk otca s nimi, pretože práve na základe vykonaného dokazovania, stavu vo veci, nebolo možné zabezpečiť záujem maloletých detí obmedzením styku s otcom.

35. Odvolací súd zdôrazňuje, že dôvodom na zákaz styku môžu byť len skutočnosti na strane dieťaťa. Dôvodom zákazu styku rodiča s dieťaťom nie sú vzájomné konflikty rodičov. V konaní bolo preukázané závadné konanie otca voči maloletým deťom, pretože svojim správaním ohrozoval ich zdravý psychický vývin. Nebolo v záujme maloletých detí z dôvodu potenciálnej ujmy na ich fyzickom a duševnom zdraví, aby došlo „len“ k obmedzeniu styku otca s maloletými deťmi. Súd musí vždy prihliadať na najlepší záujem dieťaťa, a to predovšetkým na jeho zdravý psychický a fyzický vývoj a na zabezpečenie jeho riadnej výchovy. Z rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že záujmy detí a rodičov majú byť vo vzájomnej rovnováhe, ale zvrchovaný záujem dieťaťa môže podľa okolností konkrétneho prípadu prevážiť nad záujmom rodiča. Aj v zmysle Čl. 5 Zákona o rodine je záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pojem záujem dieťaťa nemožno chápať zužujúco len ako záujem zdravia dieťaťa. Záujem dieťaťa treba chápať čo najextenzívnejšie. V záujme dieťaťa je predovšetkým to, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability,

tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa ako aj v iných právnych predpisoch.

36. Krajský súd uvádza, že vecne správne postupoval okresný súd, ak pri posúdení proporcionality záujmov maloletých detí a otca maloletých detí zdôraznil a súčasne rešpektoval ako prvoradý záujem maloletých detí.

37. V konaní pred okresným súdom bolo vykonané znalecké dokazovanie. Zo znaleckého posudku č. 1/2023 zo dňa 06.01.2023 vypracovaného znalkyňou W.. V. S. z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých, *expressis verbis* nevyplýva záver, aby bol zakázaný styk otca s maloletými deťmi. Znalkyňou k otázke pod č. 1. nariadeného znaleckého dokazovania uznesením okresného súdu č.k. 9P/31/2021-99 zo dňa 23.05.2022 bolo konštatované, že testové vyšetrenie odhalilo to, že otec má dehonestujúci postoj k žene, čo môže pôsobiť negatívne na deti, emočne ich destabilizovať a sťažovať výchovné pôsobenie matky. K otázke pod č. 3 nariadeného znaleckého dokazovania znalkyňa pri osobnostných, charakterových predpokladoch otca týkajúcich sa výchovy maloletých detí uviedla, že má zníženú kontrolu a veľký sklon k impulzivite, spôsob jeho života vykazuje neusporiadanosť a nepravidelnosť, výkyvy. Znalkyňa ďalej poukázala na to, že podľa jeho verbálnych výpovedí je možné u otca maloletých detí odhaliť agresívny potenciál v udalostiach, keď nejdú veci podľa jeho predstáv, je evidentný sklon riešiť problémové situácie alkoholom, čo môže potenciál pre agresivitu ešte zvyšovať. K otázke pod č. 6 nariadeného znaleckého dokazovania znalkyňa uviedla, že otec detí je pre výchovu detí nestabilný, nie je možné predikovať formu správania u otca, je riziko neovládania jeho správania najmä pri prejavoch odporu u detí s tým, že ideálne by bolo, keby otec kontaktoval detí v podmienkach prostredia, kedy je nastavená aj vonkajšia kontrola okolím, napr. rodinní blízki, sociálni pracovníci a pod.. Znalkyňa odporučila vzťah otca s maloletými deťmi vykonávať v podmienkach vonkajšej kontroly a na záver uviedla, že deti by mali byť pod dohľadom sociálnych pracovníčok v budúcom období a v prípade problémov kontaktu otca s deťmi znalkyňa odporučila vzťah otca s maloletými deťmi obmedziť. Práve po dátume tohto znaleckého posudku boli vykonané opakované šetrenia pomerov zo strany kolízneho opatrovníka.

38. Krajský súd poukazuje na doplňujúcu Správu kolízneho opatrovníka zo dňa 14.06.2023 (č.l. 164 - 166 spisu), súčasťou ktorej boli aj popísané vykonané rozhovory s maloletými deťmi bez prítomnosti matky, s každým dieťaťom osamote. Kolízny opatrovník v tejto doplňujúcej správe poukázal na nevhodné správanie otca maloletých detí, ktoré negatívne vplyva na ich zdravý všestranný vývin. Ohrozenie bolo identifikované v oblasti morálneho vývinu. Otec sa pred maloletými deťmi obnažuje aj so svojou partnerkou a maloleté deti sú svedkami jeho sexuálneho života. Maloletá B. správanie otca opakuje a predvádza ho pred svojimi súrodencami. Otec maloletých detí je užívateľom alkoholu a omamných látok, z dôvodu čoho mu bol zadržaný vodičský preukaz. V oblasti fyzického vývinu a zdravia je identifikované ohrozenie u maloletej B., keď otec nerešpektuje zdravotný stav maloletej a nezabezpečuje jej ošetrovanie ekzému. Maloleté deti majú nedostatočne napĺňané emocionálne potreby zo strany otca. V oblasti vzťahov je istá miera ohrozenia maloletých detí, ktorá vyplýva z nedostatočne venovanej pozornosti otca k ich prežívaniu. Otec nerešpektuje zdravotný stav maloletých detí. Kolízny opatrovník práve v doplňujúcej Správe zo dňa 14.06.2023, ktorá nasledovala po dátume znaleckého posudku zo dňa 06.01.2023, konštatoval, že styk otca s maloletými deťmi nie je v ich záujme, prebieha v podmienkach vonkajšej kontroly, a to v domácnosti, kde žijú príbuzní otca maloletých detí, avšak vonkajšiu kontrolu v mieste bydliska otca nie je možné dosiahnuť vzhľadom na správanie otca, nerešpektovanie potrieb maloletých detí, preto kolízny opatrovník navrhol zakázať styk otca s maloletými deťmi.

39. Kolízny opatrovník podal ďalšiu Správu datovanú 07.08.2023 (č.l. 186-187 spisu) na základe opakovaného zisťovania pomerov v rodine maloletých detí. Z rozhovoru s matkou maloletých detí vyplynulo, že od posledného pojednávania na okresnom súde konaného dňa 20.06.2023 otec sa nedomáhal osobného kontaktu s maloletými deťmi. V Správe zo dňa 07.08.2023 kolízny opatrovník poukázal aj na vykonaný rozhovor s maloletými deťmi. Maloletá B. uviedla, že k otcovi nechce chodiť, pretože keď boli spolu so B. uňho, tak stále kričal, rozprával na mamu škaredo, vymýšľal si, že je chudera a keď plakali za mamou, tak ich poslal za dvere. Maloletý V. v rozhovore uviedol, že sa má dobre, správanie jeho sestier je v poriadku, k otcovi nechcú chodiť a je to tak podľa neho lepšie, lebo keď sa vrátili od neho, sa správajú ako divé, kričali, plakali a hovorili o tom, že keď chceli ísť domov, tak im otec nadával. Maloletá B. už neukazuje tie nechutné veci ako predtým. Kolízny opatrovník konštatoval správanie maloletých detí ako stabilizované, neboli zistené prejavy neprimeraného správania.

40. Krajský súd v súhrnnosti vykonaných dôkazov, znaleckého posudku, za ním nasledujúcich aktuálnych správ podaných kolíznym opatrovníkom, na základe vyjadrení samotných maloletých detí konštatuje, že súdnym rozhodnutím zakázaný styk otca s maloletými deťmi zodpovedá ochrane záujmov maloletých detí. Nie je žiadúce, ak otec pri kontakte s maloletými deťmi sa dehonestujúco, vulgárne vyjadruje o ich matke, ktorá je dôležitým článkom v ich výchove. Takýmto postupom otec maloletých detí znevažuje autoritu, osobnosť matky v očiach maloletých detí a súčasne nie je pre ne príkladom, ako si majú formovať vzťah k blízkym. Nepochybne zákaz styku otca s maloletými deťmi je zásahom do výkonu rodičovských práv, povinností, avšak určujúci tu bol záujem maloletých detí, ktorý je prvoradý. „Len“ samotný záujem otca o styk s maloletými deťmi, ktorý verbalizoval aj pri znaleckom dokazovaní, je nepostačujúci, pretože musí to byť premietnuté aj v samotnom správaní, konaní, prístupe otca k maloletým deťom, t.j. venovať sa im v čase styku v stave zodpovedajúcom ich psychickému, emocionálnemu, fyzickému a zdravotnému vývinu, byť im vzorom, osobou, ktorá ich vedie k správnym postupom, reakciám, nie dehonestujúco sa vyjadrovať k druhému rodičovi - matke, ktorá ich má v osobnej starostlivosti a stará sa o ich rozvoj a zdravý vývin. Vzorce správania sa otca maloletých detí pri styku s maloletými deťmi nevytvárajú stabilitu, bezpečie prostredia. Reálne správanie a konanie otca nezabezpečuje záujem maloletých detí, pretože svojím správaním ohrozuje záujem maloletých detí. Nateraz podľa vykonaných dôkazov, šetrení kolíznym opatrovníkom, správanie a konanie otca maloletých detí pri jeho styku s nimi nie je v ich záujme z dôvodu potenciálnej ujmy na ich fyzickom a duševnom zdraví, preto výrok II. rozsudku okresného súdu, ktorým bol otcovi zakázaný styk s maloletými deťmi, bol vecne správny a v odvolacom konaní potvrdený. Okresný súd správne prihliadol aj na to, že otec maloletých detí je užívateľom alkoholu, užívateľom omamných látok (právoplatné odsúdenie rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 3T/8/2023-115 zo dňa 13.04.2023 z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky). Styk otca s maloletými deťmi by toho času nevedol k nerušenému emocionálnemu a psycho-sociálnemu vývoju maloletých detí.

41. V podrobnostiach záverov krajský súd odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku okresného súdu. Tak ako uviedol okresný súd je treba poznamenať, že nejde o definitívne rozhodnutie, a preto v prípade, ak otec maloletých detí svojím správaním v budúcnosti preukáže, že dôvody pre zákaz styku pominuli, môže byť styk otca s maloletými deťmi obnovený.

42. Rozsudok okresného súdu bol potvrdený v spojení aj so závislými výrokmi III., ktorým sa mení rozsudok Okresného súdu Brezno č.k. 8P/162/2019-266 zo dňa 21.07.2020 vo výroku I. v časti týkajúcej sa úpravy styku otca s maloletými deťmi, vo výroku IV., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania a vo výroku V., podľa ktorého je otec maloletých detí povinný nahradiť Slovenskej republike trovy konania štátu v sume 283,80 Eur na účet Okresného súdu Banská Bystrica v lehote 90 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

43 O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 52 CMP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, ak neboli zistené dôvody postupu podľa § 54, § 55 CMP.

Poučenie:

: Proti tomu rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.